

UNGDOMSBLIKK

2005

Gjennomført av prosjektgruppa Ungdomsblikk - bestående av sosialantropologer ved Visuelle kulturstudier, Institutt for Sosialantropologi, Universitetet i Tromsø.

I samarbeid med Sosial og Helsedirektoratet, Regional Barne- og Ungdoms Poliklinikk (RBUP-Nord), Samisk Nasjonalt Kompetansesenter, Utekontakten i Tromsø, Uteseksjonen i Stavanger og Ungdom- og idrettskonsulent i Kautokeino kommune.

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Kort om Ungdomsblikk	3
Hvorfor Ungdomsblikk?	3
Målsetning	4
Ungdommer som eksperter	4
Kursene	4
Kursstedene	4
Rekruttering av kursdeltakere	5
Erfaringer med rekruttering og kursorganisering	6
Kursenes pedagogiske oppbygging	6
Vurdering av kursene	6
Funn	7
1. Filmer som følger egne spor	8
Meg	8
Familie og Fyll	9
Daddy-O	10
2. "Famlende filmer"	11
Mobbing, vold og vennskap	11
Venner for Livet	12
Alkohol og Ungdom	13
Dina og Valina – 4 life	14
This is me!	15
Slumm Skole – LGA, trykkeriet og data	16
Ung i Tromsø. Der vi møtes	17
Hybellivet	18
3. Filmer om "de andre"	19
Karlsøya- där musikk blomstre	19
Ung i Kauto	20
Samenes hovedstad	21
Erfaringer og effekt	22
De ulike kursene	22
Konsekvenser utover filmen	23
Ser og blir sett	23
Terapi	23
Tilbakemeldinger	24
Utsagn fra ungdommer ved de forskjellige kursene	24
Oppsummeringer	25
Utstyr brukt ved kursene	25
Finansiering	25
Samarbeidspartnere	26
Fremdriftsplaner	26
Kurssamarbeid	26
Forskningssamarbeid	26
Konferanser	27
Metodebok	28
Prosjektgruppa Ungdomsblikk	28
Tilknytning til Visuelle Kulturstudier	28

Innledning

Dette er en rapport for en kursrekke i dokumentarfilm som ble holdt for risikoutsatt ungdom i Kautokeino, Tromsø og Stavanger våren og sommeren 2005. Gjennom kursene har ungdom lært å uttrykke problemer/utfordringer/erfaringer fra egne liv gjennom filmmediet. Initiativet til kursene kom fra ansatte ved Visuelle Kulturstudier, et forsknings og undervisningsmiljø ved Institutt for Sosialantropologi ved Universitetet i Tromsø. Utføringen av kursene er finansiert av Sosial og Helsedirektoratet og R-BUP Nord. Fra Samisk Nasjonalt Kompetansesenter (SANKS) har vi fått midler til å forske på våre erfaringer.

Denne rapporten beskriver kursene og forteller om våre erfaringer. Vi har lagt vekt på å beskrive filmene som har blitt laget. Gjennom filmanalysene har vi ønsket å gi et inntrykk av hva det er slags utfordringer ungdommene står ovenfor, hva de har lært, og hva vi (voksne) har lært.

Kort om Ungdomsblikk

Ungdomsblikk er et prosjekt som for det første har som formål å forske på såkalt risikoutsatt ungdoms livsverden. Gjennom å tilby ungdommene et filmkurs hvor de lærer å fortelle sine historier audiovisuelt kommer vi nærmere en forståelse av deres egne erfaringer og utfordringer. Et slikt filmkurs bidrar til refleksjon, bevissthet og bearbeiding hos ungdommene, og har dermed for det andre som mål å forebygge psykiske lidelser, rusproblemer og kriminelle handlinger. Det å jobbe med film på denne måten har vist resultater; ungdommene blir mer bevisste sine reelle valg og konsekvenser, de får bearbeidet visse erfaringer som har satt spor og voksne rundt dem kan forstå dem bedre. Metodisk er dette en kreativ og nyskapende måte å nå kunnskaper om denne utsatte målgruppen.

Hvorfor Ungdomsblikk?

Lenge har det innenfor ungdomsforskning vært et dominerende fokus på såkalte "ungdomsproblemer". Det har vært fokus på ungdommer som melder seg ut, som søker miljøer preget av avvik, rus og kriminalitet. Forskere har anvendt sine egne teorier, perspektiver og begreper på ungdommers adferd. De har ofte samlet data gjennom "spissede" spørreundersøkelser, observasjon og intervjuer uten å gi ungdommene mulighet til fritt å uttale seg om sin egen livsverden.

Kunnskaper om hvordan ungdommer selv forstår sin livsverden har lenge vært etterspurt innefor Helse- og sosialetaten. Den type kunnskap som akkumuleres gjennom Ungdomsblikk vil være nyttig i forhold til utvikling av terapeutiske og sosiale tiltak for ungdom. Det å jobbe med film for å forstå og forske på ungdoms virkelighetsoppfatninger, uttrykt gjennom deres egne skildringer versus de oppfatninger som voksne sitter med, vil bringe med seg verdifull kunnskap for Sosial- og Helsedirektoratet, ungdomsarbeidere, lærere, politikere og ungdomsforskere. En slik kunnskap kan bidra til å bryte ned kommunikative barrierer mellom risikoutsatt ungdom og voksne.

Målsetning

Målsetningen ved disse kursene er tredelt:

- (1) Ungdommene skal uttrykke seg sjøl gjennom å jobbe kreativt med video. De lærer seg nye ferdigheter innenfor video og historiefortelling, noe som kan gi dem en *mestringsopplevelse*.
- (2) Ungdommene jobber med egne historier, noe som gir rom for *bearbeiding* av erfaringer som har satt spor.
- (3) Videoene og kunnskap rundt dem kan bidra til å skape forståelse og *løse opp i kommunikative barrierer* mellom ungdommer og voksne.

Ungdommer som eksperter

Vi ser ungdom som eksperter på sine egne liv. Film kursene legger forholdene til rette for at *ungdommene selv* skal få uttrykke seg om de tema og erfaringer som de er opptatte av gjennom audiovisuelle media. Tematikker vil dermed behandles ut fra ungdommenes egne premisser. Selv om ungdommene, og deres tematikker og bakgrunn har stor variasjon mener vi at hver enkelt historie kan ha en større generell betydning. I tillegg til at det å delta på filmkurset gir ungdommene en mulighet til å uttrykke det som de tenker og erfarer, gir det også en anledning til å lytte til hva som opptar andre ungdommer. Ungdommene forteller om sine erfaringer og tar opp temaer som de ønsker å diskutere i gruppa. De får dermed innspill både fra andre i gruppen og kursholderne på de tankene de sitter med og dette bidrar til selvrefleksjon. En lærer også av det de andre har å fortelle og oppdager at en ikke er alene i forhold til det som en føler og tenker. Andre kan sette ord på det som en sitter inne med som en har hatt vanskelig for å uttrykke. I tillegg kan en tilegne seg nye forståelser av hvem en er og hvilke valg en står ovenfor ved at en lærer å uttrykke seg på en ny måte; ved at en lærer å fortelle sin historie gjennom bilder.

Kursene

Kursstedene

Prosjektet Ungdomsblikk har i løpet av 2005, holdt tre kurs; ett i Tromsø, ett i Stavanger og ett i Kautokeino.

Kursene har hatt en varighet på 4-6 uker, og har hatt 8-10 deltakere. Film antropologene Siren Hope og Reni Wright har arrangert kursene, vært lærere, diskusjonspartnere og stått for innsamling av data. I Tromsø og Stavanger har vi samarbeidet med Utekontakten i de to kommunene. De veiledet og bistod oss i rekrutteringen av ungdom som de mente var i "randsonen", på vei til å miste fotfeste. En representant fra Utekontakten deltok også på kursene. I Kautokeino samarbeidet vi med Ungdoms- og idrettskonsulenten i kommunen om rekrutteringen.

Vi planlegger videre to kurs i to kommuner i Nord-Troms innlemmet i Regional Barne og Ungdomspsykiatrisk poliklinikks (RBUP – Nord) Modell distrikt. Disse kursene skal holdes i løpet av vår og høst 2006. I tillegg søkes det om midler fra Sosial- og Helsedirektoratet til å holde et nytt kurs til høsten for Tromsø-ungdommer i samarbeid med Utekontakten i Tromsø. For tiden har vi ikke finansiering til disse kursene, men vi ønsker å kunne utføre dem som planlagt.

Rekruttering av kursdeltakere

Vi har rettet kursene våre mot ungdommer som på ulike måter blir definert å være i en "faresone". Dette gjelder spesielt ungdom tilknyttet miljøer som er i negativ utvikling og ungdom som forstås å være i risiko for å utvikle psykisk lidelse, rusmisbruk, kriminell atferd etc. Det har vært en forutsetning for prosjektet å ha et nært samarbeid med lokale ressurspersoner med god lokal kjennskap. Vi har sett et behov for hjelp til å plukke ut ungdomsdeltakere til kurset vårt av de som kjenner dem godt. Et nært samarbeid med Ungdomsseksjonen / Utekontakten/ Ungdomskonsulent i de ulike kommunene har vært uvurderlig. I diskusjon med disse fant vi frem til ungdommer som kunne få et godt utbytte av kurstilbudet vårt.

I Tromsø valgte Utekontakten å tilby kurs for ungdommer som er skole- og arbeidslei, men som allikevel ikke har meldt seg helt ut av disse gjøremål. De så for seg at kurset vårt kunne fungere som et forebyggende tiltak.

Ungdomsseksjonen i Stavanger førte liknende kriterier for rekruttering. De utvalgte skulle ha en historie å fortelle, ha interesse for film, ha behov for en utfordring som de kunne mestre, ha behov for en positiv opplevelse i større grad enn andre og kunne tilpasse seg et strukturert opplegg. Uteseksjonen så det som sitt viktigste ansvar å unngå at ungdommene knyttet nye bekjenskaper med innhold av negative elementer som f. eks illegal rusbruk. Det ble satt sammen en gruppe hvor enkelte av medlemmene kunne fungere som forbilder for de andre.

I Kautokeino samarbeidet vi med Ungdom og idrettskonsulenten i kommunen. Hun ønsket å tilby kurset vårt for ungdommer som gikk uten arbeid eller annet tilbud, og som trengte kompetanse. Siden det i sommermånedene var vanskelig å nå denne kategori ungdommer, ble kurset et tilbud til ungdommer uten spesielle spor/erfaringer men med en interesse for film.

Vi måtte sette et tak på 8-10 deltakere å grunn av kapasitet. Ungdommene som vi har jobbet med var i alderen 13-19 år, jenter er i flertall.

Erfaringer med rekruttering og kursorganisering

Ut fra de erfaringer vi har gjort oss ser vi det som en fordel at:

- a) Vi deltar aktivt i rekrutteringsarbeidet for å forstå hvilke premisser som settes av våre lokale samarbeidspartnere for utvelgelsen av ungdommene. Det å få en forståelse for hvordan ungdomsarbeidere forstår ungdom og deres utfordringer, blir viktig i sammenligning med ungdommenes egne uttrykk.
- b) Vi inngår i et samarbeid med ungdommenes skoler for å kunne legge kursene i skoletiden. Ungdommene er mer opplagt på dagtid, og i og med at de er skolelei så trenger de en avveksling fra vanlige rutiner for å innhente ny motivasjon.

Kursenes pedagogiske oppbygging

Kursene består av tre faser: (1) Temadiskusjoner, filmtekniske øvelser. (2) Filming til individuelle prosjekter (3) Redigeringsfase.

I den første fasen er det lagt vekt på visning av filmer, opplæring i fortellerteknikk og i bruk av kamera. Visning av relevante filmer eksemplifiserer filmsjangeren og skaper stemninger og videre motivasjon. Samtidig starter vi tidlig med øvelser som setter i gang idémyldring i forhold til tema for hver enkelt film. Ungdommene skisserer tidslinjer hvor de beskriver sine hverdagslige aktiviteter, dette gir et utgangspunkt til å diskutere bestemte aktiviteter/temaer som kommer til uttrykk gjennom tidslinja.

I fase to jobber deltakerne individuelt med sine filmprosjekter. Prosjektene bygges rundt ideen ”å følge spor”, og det lages opptak fra de arenaer hvor deltaker ofte oppholder seg. I denne fasen bringer deltakerne med seg råfilmmateriale knyttet opp til det tema de har valgt, og vi ser på dette i gruppa og diskuterer det som vi ser fra våre ulike ståsted. Hver deltaker får i tillegg individuell tilbakemelding fra lærerne.

I den tredje fasen skal alt råmaterialet redigeres sammen til en 10-15 minutters dokumentar. Deltakerne får opplæring i å bruke software og lærer å gjøre seg opp sin egen mening om struktur og innhold. De får veiledning flere ganger i denne siste del av prosessen.

Kurset avsluttes med en premiere der ungdommene får invitere de som de vil til filmvisning. De som ikke ønsker å vise filmen sin for et større publikum får mulighet til å holde en lukket visning der kun kursholdere og deltakere er tilstede. På premieren mottar ungdommene en dvd av filmen sin, et kursbevis og en rose.

Vurdering av kursene

Vi har prøvd ut ulike praktiske øvelser og har funnet frem til et pedagogisk opplegg som vi sjøl mener sitter bra. Det som kan forbedres er å jobbe mer aktivt med situasjonsanalyser, hvor vi sammen med ungdommene diskuterer hva vi ser i filmmaterialet deres. Dette gir oss kunnskaper om dem samtidig som det skaper bevissthet hos ungdommene.

Funn

Hoveddata fra kursene består av (1) filmene, som er et produkt av kursene, samt (2) data hentet fra de individuelle filmskapningsprosesser. Filmene representerer ungdommenes uttryksmåte og kanaliserer det budskap ungdommene ønsker å komme med. Prosessene rundt gir en mengde supplerende kunnskaper om hvilke tanker som ligger bak filmideene. Gjennom diskusjoner, ungdommenes tilbakemeldinger til hverandre, ungdommenes måte å jobbe med kamera kan en få indikatorer på hvilket utbytte/personlig relevans ungdommene har av å jobbe med film på denne måten.

Filmene har hatt et stort tematisk spenn. Det har blitt laget film om opplevelsen av det å bli fosterbarn, om det å miste pappa i overdose, om å bli pappa som 17 åring, om det å flytte på hybel som 15 åring, om mobbing og vold, om det å miste ei venninne i selvmord, om festing og drikking, om vennskap og forelskelse, om ”tråkking” og ”henging”, om kjedsomhet og livet på skolen, om musikkmiljøet, og om mangel på fritidstilbud i bygda.

Etter å ha jobbet med det den oppsøkende ungdomstjenesten kaller for risikoutsatt ungdom over det ganske land har vi funnet at ungdomsgruppa og filmene kan deles inn i tre kategorier:

(1) *Film som følger egne spor.* Dette er filmer som handler om erfaringer eller utfordringer som preger eller har preget filmskapers liv. Hendelsene er gjerne dramatiske og i filmene presenteres hendelsene som ei verbal fortelling der filmskaperne viser selvrefleksivitet. I flere tilfeller virket det som at når de ble lært opp i bruk av kamera så kom fortellingen av seg selv.

(2) *”Famlende” filmer.* Dette er filmer som henviser til filmskapers tilværelse, de er søkende og uttrykker ofte en usikkerhet. Livet fremstår som uavklart; relasjoner til voksne (foreldre og lærere) er uavklarte og kategoriseringer er oppe til vurdering. Disse filmene har ofte en beskrivende og billedlig form, og det er ofte unge jenter som står bak disse filmene. Flesteparten av filmene omhandler temaet vennskap. Filmskaperne av denne type film trengte ofte mye oppfølging og veiledning. Vår erfaring var at når vi fikk til konkrete diskusjoner med disse ungdommene skjedde det svært positive ting, ungdommene ble mer bevisste i forhold til egen situasjon og egne valg.

(3) *Filmer om ”de andre”.* Dette er filmer hvor filmskaper ikke er personlig og selvrefleksiv i sin stil, men forsøker å nærme seg ungdomsproblemer mer generelt. Filmskaper ønsker ofte å få sagt noe med filmen sin i forsøk på å bidra til forandring. Filmskaper skildrer ungdommer og deres problemstillinger i sitt eget lokalsamfunn.

1. FILMER SOM FØLGER EGNE SPOR

Meg

- Av Aleksander fra Stavanger

Bakgrunn

Aleksander er 17 år og går på mediefag på Videregående skole. Aleksander hadde som mål å fortelle sin historie om det å være fosterbarn. Han fortalte at dette er en idé han har hatt siden han var 10 år. Han hadde klare formeninger om hvordan historien skulle bli fortalt, og satte opp detaljrike planer for fremdrift. Tankekart ble utbrodert med piler og ideer i alle slags retninger. Aleksander jobbet systematisk og viste at han har et øye for estetikk og detaljer. Ved en anledning tok han med seg kamera ut i skogen, satte seg på en stubbe og fortalte om oppveksten sin i detalj, han gjorde et opptak på en time. Episoder fra dette materialet har blitt brukt for å få frem hvordan han sjøl opplevde det hele. I tillegg har han filmet sine fosterforeldre som forteller om sine opplevelser av de samme situasjonene.

Filmen

Den ferdige filmen omhandler mye mer enn det å være fosterbarn: den handler om det å vokse opp med pappa som ofte er ute og ruser seg, om det å bli hentet fra barnevernet og plassert på barnehjem, om det å bli plassert i fosterfamilie, og om det å miste pappa i overdose. Filmen har et verbalt preg, i og med at det er fokus på den muntlige fortellingen heller enn dagligdagse aktiviteter. Det han ønsker å oppnå med filmen, som han selv sier i sluttscenen, er at han ønsker å få andre til å forstå at han er på vei videre. Han misliker at det alltid blir stille hver gang navnet til pappa blir nevnt. Han håper at filmen skal vise at det er greit å snakke om det som har skjedd, og at en må nå bevege seg videre. Aleksander vil altså bruke filmen sin for å stikke hull på en del "tabuer", og vise at disse emnene ikke bør unngås i familien.

Familie og Fyll

- Av Maria fra Tromsø

Bakgrunn

Maria er 19 år, og går på byggfag på videregående skole. Maria er en guttejente, hun liker å kle seg og oppføre seg som en gutt. På kurskveldene snakket Maria ofte om festing og drikking. Utenom fredager og lørdager fikk hun frem da hun tegnet tidslinja (jfr. avsnitt om kursenes pedagogiske oppbygning ovenfor) at hun ofte tar seg en tur ut på byen onsdager og søndager. Hun pleier å gå på puber, noen kvelder sitter de hjemme hos venner og drikker, eller hun sitter alene hjemme hos seg selv. Samtidig så uttrykket hun at familie betyr alt for henne, hun har et tantebarn som hun er gudmor til som hun er veldig glad i. Det er samspillet mellom det å gå ut og feste og det å være sammen med familien som er vanskelig for Maria. Hjemme misliker mor at hun drikker, og de krangler ofte om drikking og festing. Maria har valgt å lage film om en personlig relevant problemstilling. Filmen betegner en utfordring som pågår i livet hennes nemlig det vanskelige valget mellom familie og fyll.

Filmen

Marias film er todelt: I første delen ser vi Maria sammen med familien sin, de spiser middag, Maria leker med tantebarnet sitt. Etter familie og hverdagssituasjoner kommer en diskusjon mellom henne selv og moren hennes. Moren sitter i godstolen og skal slappe litt av foran tv. Maria sier at hun skal på butikken, moren lurte på hvem hun har fått penger av. Maria har lånt penger av Hanne-Tove. Moren spør hva hun skal kjøpe på butikken. Øl. Hvor mye øl da? En six-pack. Moren påpeker at det ikke er normalt at ungdommer på hennes alder drikker så mye. Maria sier at hun tar feil, at ungdommer flest går ut for å drikke i helgene. Hva er galt med ungdommer som drikker i helgene? Moren lurte på hvor hun skal. Hun forteller at hun skal bare sitte hjemme rolig og ta et par øl. Er du med i campingvogna i morgen da? Nei, hun skal være hjemme. Hva skal du gjøre hjemme da? Skal til Marit en tur. Åh ja, du skal det du?

I neste del er vi på butikken. Maria kjøper 4 six-packs med øl. Deretter er vi på fest hos Marit. Der filmes to gutter som sitter og drikker og tuller om at de er gift med Maria. De skåler. Neste scene er Maria i senga. Hun forteller at klokka er fire på ettermiddagen. Hun er vel pent nødt til å stå opp snart. Det er vel ikke så mye mer å si? Hun tenker seg om. Nei, ikke så mye mer å si. Hun tenker litt til før hun sier. Neste helg, da skal jeg være hjemme, da skal jeg ikke drikke, heller være med tantegudbarnet og kanskje gå en tur på ski? Hun forteller at hun ikke får lov til å være med tantebarn etter at hun har drukket. Det å holde seg edru var jo egentlig planen for denne helgen også, men den gikk jo i dass. Men neste helg...

Daddy-O

- Av Anders fra Stavanger

Bakgrunn

Anders er 18 år og er russ dette året. Anders var veldig motivert og hadde selv organisert med skolen for å få fri for delta på kurset. Han hadde allerede så mye fravær at han bare hadde sjanse til å få karakter i religion og norsk. Fra skolen fikk han et ultimatum: han måtte fullføre kurset for å få standpunkt karakterer i disse to fagene.

Anders ble pappa som 17 åring, kjæresten var da 15 år. De to er ikke sammen lenger, Anders er blitt helgepappa. Anders var fra første møte klar på at han ville lage film som handler om det å bli pappa. Han fortalte at han både før og etter fødselen hadde blitt møtt med mye negativ tilbakemelding. Det var mye fokus på alt han ville gå glipp av, og alt det ansvaret han måtte ta. Mor, far og bestemor var spesielt negative, de hadde skjelt han ut, og han fikk etter dette dårligere kontakt med far. Han mente at 90% av det som blir sagt om å få barn i ung alder er negativt, ikke bare fra hans nærmeste men i samfunnet for øvrig. Han ville lage en film som viser de positive sidene ved det å være ung pappa.

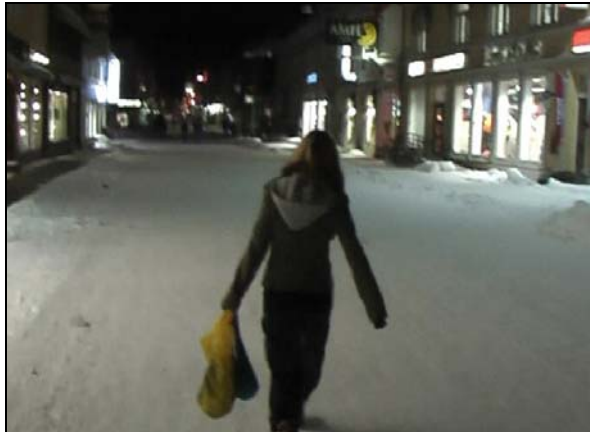
Filmen

Anders filmer seg sjøl fortelle sin historie. Han ligger i sengen i mørket, mens Mattias ligger og sover i babysengen ved siden av. Han forteller om hvordan det var før fødselen, om hans negative holdning, om redselen, om hvor dårlig det ble mottatt hjemme, om selve fødselen og til slutt om hvor knyttet han er til Mattias. Det skjedde en forandring i hans holdning til det å være far etter at han ble det selv. Fokuset ble dreid fra alt han ville gå glipp av til alt han fikk igjen for det. Filmen er ispedd enkelte visualiseringer av historien han forteller i form av bilder og filmsnutter av Mattias, og bilder av mor, far og barn.

2. "FAMLENDE" FILMER

Mobbing, vold og vennskap

- Av Marit og Margrethe fra Tromsø

Bakgrunn

Marit og Margrethe er 13 år og de går på samme ungdomsskole. Margrethe har diagnosen ADHD, hun er tydelig rastløs og har vanskelig for å konsentrere seg. Marit er 13 år, men virker mer voksen for alderen. Hun kler seg dristig, og hadde en flørtete tone med guttene i gruppa. Margrethe har for bare tre måneder siden opplevd å bli mobbet og slått uten noen helt tydelig grunn. Marit var med på denne utfrysningen av Margrethe - ikke direkte ved at hun slo, men indirekte med at hun var med dem som slo. Samtidig har hun også blitt slått selv av noen hun trodde var venninnene hennes. Mobbing, vold og vennskap ble tema som pekte seg ut for de to venninnene.

Filmen

"Det skal ikke være lett å være ung i dag. Men likevel, det trenger ikke være så vanskelig". Dette er åpningsreplikken i filmen. Filmen fortsetter med at Margrethe forteller sin historie; hun hadde lyst til å ta livet sitt i den tiden som hun ble utsatt for vold og utfrysning. Hun understreker at selv om hun hadde folk i ryggen så var de aldri der da ting skjedde, da hun ble slått. Men ting forandret seg til det bedre da Marit tok mot til seg og ba om unnskyldning for det hun hadde gjort. I neste scene forteller Marit sin historie. Noen hun trodde var venninnene hennes hadde slått henne og beskyldt henne for å spre falske rykter. Det var ekkelt og sårende. Marit tror at denne opplevelsen kommer til å sitte i henne resten av livet. Hun er blitt mer usikker og redd. Ikke bare på gata uten folk, men også på steder der det er folk. Det viste seg nemlig at det var ingen som hjalp henne enda de så at hun ble slått. Disse to personlige historiene blir oppsummert i en tredje historie, en dialog mellom Marit og en annen venninne, der selve budskapet i filmen kommer frem: Vold fører ingenting godt med seg. På slutten filmes Marit som går alene i gatene. De har satt musikk til scenen, teksten uttrykker håp: "Du vil reise dæ igjen".

Venner for Livet

- Av Aisha fra Stavanger

Bakgrunn

Aisha er 15 år og går på ungdomskolen. Hun hadde ikke bestemt seg for hva hun ønsket å lage film om ved kursstart, men hun satt med mange ideer til valg av tema. Vi var litt bekymret for at hun ikke skulle klare å lande på noe. Bestefaren hadde uttrykt at han gjerne ville ha en viss kontroll med innholdet i filmen. Han sa ”det er så mye i vår familie”. Vi visste at Aisha hadde en mor som satt i fengsel og at faren var pakistansk. Hun hadde tilbrakt mye av tiden som liten hos bestefaren. Det var også han som hentet og kjørte henne til kurset. Det var ham hun alltid ringte til hvis det var noe.

Aisha hadde en tøff periode under filmkurset. Hun hadde hatt så mye motgang i det siste, fortalte hun. Hun kunne komme glad til kurset for så å plutselig bli veldig lei seg. En av kursholderne satt ofte med henne på gangen og snakket ”om livet”. Det som plaget henne mest i denne tiden var at hun i perioder følte at hun hadde ingen. Hun følte seg veldig alene. Hun kjente nesten ikke moren. Faren hadde hun skjøvet ut av hjertet sitt for det var så mange ting hun ikke kunne tilgi ham for. Gro, venninnen hennes hadde plutselig uten forvarsel tatt selvmord, og bestevenninnen hennes, Susanne, hadde flyttet til et sted langt bort. Selv hadde hun også nylig flyttet fra sitt barndomshjem og savnet det gamle huset.

Vi hadde jevn kontakt med Aishas kontaktperson i Uteseksjonen og med psykolog for å rådføre oss i forhold til hvordan vi skulle gå frem med filmprosjektet hennes.

Filmen

Aisha bestemte seg for å lage en film som skulle handle om vennskap. Filmen reflekterer tydelig hvordan Aisha har det akkurat nå. Hennes sinnsstemninger går fra å være glad til trist på kort tid. I filmen skiftes det mellom det å beskrive triste hendelser og gode opplevelser. Aisha viser oss et album hun har laget hvor hun har limt inn bilder av personer hun er glad i etterfulgt av at hun viser oss et lite ”alter” med et bilde av sin avdøde venninne, Gro. Hun tenner lys for henne hver dag. Vi forflytter oss så på graven til Gro hvor Aisha lar seg intervju av en kamerat. Hun snakker om det å bli forlatt. Fra å snakke om Gro går etter hvert over til å snakke om bestevenninnen Susanne og vennskapet med henne. De har vært bestevenninner lenge og gjør mange sprø ting sammen. Vi blir med de to på årets første badetur i veldig kaldt vann. Det er mye latter og humør i disse scenene. Senere snakker Aisha med Susanne om det at hun savner Gro. Vi får se gamle opptak av Aisha sammen med Gro og andre venninner. Denne sekvensen følges av Susanne filmer Aisha idet hun danser magedans. Det blir igjen latter og godt humør. Filmen slutter av med noen refleksjoner omkring viktigheten av vennskap.

Alkohol og Ungdom

- Av Anita og Astrid fra Stavanger

Bakgrunn

Anita og Astrid er to venninner på 15 år, de går på samme ungdomsskole. De henger mye i byen, og vi ble fortalt av kontaktpersonen ved Uteseksjonen at de er

utprøvende i forhold til alkohol. Anita er fra et katolsk hjem, Astrid har en alkoholisert mor. Astrid uttrykte at hun likte bedre å bo med moren enn med faren fordi hun hadde større frihet hos moren. De to skulker en del, og skolen er bekymret for dem. De er veldig interesserte i film og de oppsøkte kontaktperson på Uteseksjonen rett før de fikk vite om Ungdomsblikk og uttrykte et ønske om å få jobbe med film. De var allerede bestemte på å lage en film om drikking. Alkohol var det som opptok vennegjengen deres, fortalte de. På tidslinjeøvelsen som vi ga dem i forbindelse med temadiskusjonene vi hadde med dem ble det med festing rangert høyt, sammen med det å være med kjæreste/venner og det å sove.

Filmen

Anita og Astrid starter med å presentere tema: De sier de har laget en film om ungdom og alkohol *for å vise hvordan det er*. De fortsetter med å si de vil gi et ærlig innblikk i miljøet for det er mange som tror ting om ungdom som drikker at de bare driver med tull og tøys. Men det er ikke sånn. Eller av og til da, legger de til. Neste scene er fra skolegården. Anita forteller at de skal ut på flaska denne helgen og. De filmer noen gutter fra 10.ende. De sier at de skal drikke så jævlig mye i helgen, for det er så godt og så gir det en så herlig følelse. Skal du drikke i helga? spør Astrid den ene av guttene. Drikker jeg ikke hver helg da? er svaret. – Hva skal du drikke? - Litt vin og et par pils.

Så er vi over på en scene med to som ikke drikker. De mener det ikke er drikkepress hvis en er i et miljø hvor en ikke drikker. Men det kan være vanskelig å holde seg unna hvis alle vennene ens drikker. Tilbake i skolegården spør Anita venninnen sin om hun drikker. Når begynte du å drikke? I fjerde klasse for å være ærlig, svarer hun. Hun fortsetter: I helga tenkte jeg meg ut på fest og drikke. Vet noen hvor vi kan gå? En attenårs dag blir nevnt som et alternativ. I neste scene står Astrid foran speilet og sminker. Hva skal du i kveld? spør Anita bak kameraet. Jeg skal drikke, svarer hun. Hva har du? spør Anita. Astrid svarer at hun har litt sprit og litt øl. Planen er å først drikke hjemme og så gå på fest. Får du lov å være her i helgen? Spør Anita. Nei, jeg er på kino, jeg. De ler. Men jeg gidder ikke gå på kino når det går an å drikke, legger hun til.

Etter denne scenen går de inn i stuen hvor vennene sitter. De stiller dem spørsmål om når de begynte å drikke, hva de drakk første gangen og hvordan de får tak i drikke. Til slutt har de et slags etterord, hvor de nevner dumme ting som kan skje når en drikker: At en gjør ting en ellers ikke ville gjort, for eksempel har sex. At det å drikke forsterker den sinnsstemning man allerede er i. Hvis en er lei seg så blir alt enda lei. De nevner også vold, som de tar avstand fra. Filmen avsluttes med stillbilder fra ungdommer som fester.

Dina og Valina – 4 life

- Av Anna og Alise fra Stavanger

Bakgrunn

Anna og Alise er 15 og 16 år og går på samme ungdomsskole. De to venninnene viser liten interesse for skolen og skulker ofte. Anna og Alise har tett oppfølging, de har møte med foreldre og lærere på skolen hver fredag. Lærerne var positive til at de fikk tilbud om dette filmkurset. De uttrykte et behov for nye interesser hos jentene, og håpet at de kunne få interesse av film og lære noe nytt på kurset. Faren til Alise derimot var skeptisk. Han var redd for at de ville få dårlige bekjentskap i ungdomsgruppa som vi jobbet med. Han ville derfor at datteren ikke skulle bli for godt kjent med de andre i gruppen. I tillegg ville han at uteseksjonen skulle bringe og hente dem hver gang. Dette for å hindre at de ble hengende igjen i byen etter kurset. Faren til Alise var også bekymret for at hun skulle miste interesse og hoppe av. Av

uteseksjonen ble vi minnet på at disse to hele tiden spiller roller. Og at de kan oppføre seg ganske ufordragelig. Men dette er et resultat av at de hele tiden er vant med negativ tilbakemeldinger fra omgivelsene og de har tatt på seg disse tøffe rollene for å imøtekomme denne kritikken. I virkeligheten er de usikre. Det skulle vise seg at det ble en utfordring for kursholderne å nå frem til de to jentene. De hadde ingen klar ide om hva de ville lage film om. Mesteparten av tiden satt de og fniste. Men de landet til slutt på at de ville lage en film om vennskap og forelskelse.

Filmen

Filmen begynner med en scene på bussen. "Ikke film meg, jeg får sånn dobbelhake", er åpningsreplikken til Anna. Så informerer de om hvor de skal: til byen. "Jeg må se hvordan jeg ser ut", sier Alise og ser på seg selv på skjermen. Hun ordner seg på håret, ikke helt fornøyd med hvordan hun ser ut. Så oppdager hun at hun er nesten tom for batterier. "Så skru av da", sier Anna. Kameraet blir skrudd av.

I neste scene er vi på buss-stoppet. Det er Anna som intervjuer Alise. - Hva mener du om vennskap, forelskelse? - Det er bra med vennskap, svarer Alise. Anna spør: - Hva betyr venner for deg? - De betyr alt, jeg hadde ikke klart meg uten venner. - Eller meg, sier Anna. - Eller deg, sier Alise. - Forelskelse da? Spør Anna. - Det er bare noe som kommer av og til og det er jævlig irriterende når det skjer. De filmer hverandre sammen. Alise forteller at de folkene de pleide å være med sluttet på skolen og så...- Så skjedde det bare, skyter Anna inn mens hun ser på seg selv på skjermen og blunker med øynene. De ler. - Og vi er med hverandre 24 timer i døgnet. Det er faen ikke kødd en gang, legger Alise til.

I neste scene er vi på skolen. Anna intervjuer vennene sine. Spørsmålene de stiller er: - Hva betyr venner for deg? - Hva er viktigst, dame/type eller venner? - Hvem er din beste venn? - Hvilket vennskap har dere? Etter å ha intervjuet gutta i gangen skifter de sted. Nå intervjuer de en venninne i skolegården. Guttene veksler mellom å ta spørsmålene alvorlig og å gi tulle svar, jenta som blir spurt svarer alvorlig på alle spørsmålene. Filmen slutter av med at de to sitter hjemme på rommet til Alise. De synger karaoke: "It's a miracle. We are not afraid. Although we know there's much to fear. We were moving mountains before we knew we could", mens de synger får vi se stillbilder som de to har tatt av hverandre.

This is me!

- Av Mira fra Tromsø

Bakgrunn

Mira er 16 år, hun er russisk og kom til Norge for tre år siden. Hun går på yrkesfag på videregående skole. Vi ble på forhånd

fortalt fra Utekontakten at Mira er lett tilbakestående, og at hun derfor muligens ville få problemer med å følge undervisningen. Vi opplevde allikevel under den første helgeturen at Mira var svært interessert i å filme. I løpet av helgen var det hun som filmet mest av ungdommene. Hun hadde vanskelig for å få en-til-en kontakt med de andre ungdommene og hang mye rundt oss voksne. Mira hadde ingen spesielle ønsker og ideer om hva hun skulle lage film om. Vi prøvde gjennom tidslinje-øvelsen og samtaler å komme frem til et tema. Gjennom tidslinjen forsto vi at Mira tilbringer en del tid på Blårock, og kafeen på Nerstranda. Gjennom samtale forsto vi at hun har flest guttevenner, en del russiske venner, og at hun bor hos faren. Brødrene hennes bor med moren. Mira valgte å lage en film om hverdagslivet sitt.

Filmen

Mira åpner filmen sin med at hun introduserer seg selv "hei, de e mæ, Mira" og der som hun bor. Hun er alene hjemme og hun tar oss med på en omvisning. Hun viser raskt stuen og kjøkkenet før vi går på soverommet til pappa. Her spilles det musikk fra "MP3", "den beste radiokanalen". Hun viser oss bilder av pappa som liten, og et bilde av Mira, faren og søsknene hennes. Hun peker på bildet og sier "mamma pleide å være her", men faren har klippet henne bort.

Mira filmer seg selv når hun snakker. Hun sitter på rommet til pappa. Hun forteller at her sitter hun mye for her er den eneste cd spilleren som funker. Ellers går hun på skolen, går rundt i byen og treffer venner. I neste scene forteller hun hvor trøtt hun er, hun sto opp halv sju. Hun spoler på en kassett, og spiller en finsk sang som hun liker godt. Mira er så på vei til skolen. Klokken er litt over sju. Hun er trøtt. Hun forteller at hun vil vise oss skolen sin. Hun viser skolen utenfra og tar oss med inn. Hun viser oss de forskjellige klasserommene på skolen sin, uten at det er noen elever eller lærere tilstede.

Senere filmer hun fra en time. Hun forteller at de er 15 stk i klassen. Ikke alle møter opp til timene, men mot slutten av dagen er de som regel fulltallige. Det er en grei klasse, det er ikke mobbing her. Elevene er fra 16 år (sånn som mæ) til 34. Det er greiere enn på ungdomsskolen, der var det mer mobbing. Der var det klespress og en ble utstøtt. Hvis en ikke røyket og skulket så var en ikke en del av gjengen. Her på videregående får en være seg selv.

Slumm Skole – LGA, trykkeriet og data

- Av Monsur fra Tromsø

Bakgrunn

Monsur er 16 år. Han er fra Afghanistan og er tilknyttet LGA (Læring gjennom arbeid). Monsur snakker veldig lite både med voksne og jevnaldrede. Ofte ble vi møtt med et ”hæ” før vi hadde fullført et spørsmål, og som oftest svarte han kun i enstavelses ord. Da vi satt sammen med Monsur og to andre ungdommer for å diskutere hvilke tema de ønsket å lage film om, uttrykte Monsur at han ønsket å lage film om det som han gjør på skolen og i helgene, eller en film om ”meg og kompisene mine” eller ”noe med musikk”. Til slutt kom han frem til at han ønsket å lage film fra LGA, han ønsket å vise hva LGA er fordi mange ungdommer lurer på hva det er. Han fortalte videre at han har selv valgt å gå på LGA, og er fornøyd med å være der fordi han slipper lekser og det er mindre teori.

Filmen

Monsurs film er særegen i sin stil og sitt uttrykk. Han viser oss bruddstykker fra hverdagen sin gjennom sitt fokus på små detaljer. Han filmer seg sjøl i sine rutinerne gjøremål på skolen; han handler inn lunsj og lager til lunsjen og han filmer seg sjøl mens han sitter skankevakt. Det vises en plakat der det står: Monsur, skrankevakt. Monsurs hånd strekker seg mot en kaffekopp – det er heavy metal i bakgrunnen. Monsur filmer seg sjøl og sier ”Nå sitter jeg her på skolen og kjeder meg...hører på musikk...drikker kaffe”. Vi får videre se trykkeriet, der en klassekompis sorterer papirer. Deretter ser vi Monsur og kompisen spille bordtennis. Vi kommer inn i en time i rettslære. Vi hører bare stemmen til læreren, mens fokuset er på et stearinlys som står på bordet. Så er det fokus på skole-klokka, et litt skjevt bilde.

Deretter er det friminutt. Monsur sier:”Ok, nå står vi utfør skolen, og røyker”. Etter friminuttet er vi inne i data-klasserommet. En sliten elev setter seg ned, og spiller psykisk funksjonshemmet foran kamera. Det filmes utenfra lærerværelset og inn noen glassvinduer. Det er undervisning i kjemi. Det er fokus på læreren, som snakker om frysepunkt og utvidelse av vann. Det er friminutt igjen. Monsur og to kompiser spiller på gitar. Timen fortsetter. En lærer og en elev leke slåss. Filmen avsluttes med at Monsur spiller ”The house of the rising sun på gitaren”.

Ung i Tromsø. Der vi møtes.

- Av Mette og Mia fra Tromsø

Bakgrunn

Mette er 16 år, Mia er 15. De kommer begge fra en bygd utenfor Tromsø hvor de

har vokst opp sammen og har vært naboer. De hadde ingen klare ideer om hva de ville lage film om. Vi prøvde å hjelpe dem til å finne tema til filmen ved å spørre dem om hva de gjorde på fritiden. De svarte at de hang rundt i byen på forskjellige plasser. Kanskje de kunne lage en film om det? Om hva ungdom gjør på de forskjellige plassene. Det ville de gjøre. Likevel, det var et vanskelig tema å arbeide med for dem. Det var veldig abstrakt. For de gjorde jo ingenting spesielt, ifølge dem selv. Hva var da interessant for dem å filme? Vi kom gjennom å diskutere frem til at de gjør en hel del på de stedene de henger. Vi snakket om hva de gjør i forhold til hva voksne tror de gjør. I introduksjonen til filmen er de veldig influert av samtaler med oss: De vil vise at å henge er ikke bare å henge, sånn som voksne ofte tror.

Filmen

Filmen begynner med at Mette og Mia forteller hva de skal lage film om: Den skal handle om hva det vil si å være ung i Troms, hvor vi møtes, hva vi gjør på de forskjellige plassene, hva vi prater om. Formålet med filmen, sier de, er at de vil bevise for voksne som tror at de bare henger på et hjørne at de gjør faktisk ikke bare det. Vi møter venner, vi prater med dem vi spiller biljard vi går rundt i byen og kikker i butikker...Vi er mer sosiale enn de fleste voksne og det er det vi vil få fram, sier de.

Jentene tar oss med gjennom gågata, for så å dra til stedet Darklight. Der er musikk og dansemaskin. Mia snakker til kamera. Hun forteller hva de gjør der: Spiller biljard, spiller data, danser, slummer i sofaen. Det dumme er at en må kjøpe noe for å være der, og at donøkkelen ikke er til utlån mer. På Darklight er det Laserspillet som er det artigste. Ellers hører de på musikk der. Så kommer en kompis bort til Mia. Han presenterer seg som loverboyen til Mia. Kristina spør hva han gjør på Darklight: Han bruker å irritere en kamerat: Dennis, og så bruker han å springe når Dennis kommer etter ham. Han bruker å bli kastet vekk fra Indians, og så spiller han biljard og bare slummer. Fra Darklight er vi over på Nerstranda shopping senter. Mette sitter i kafeen: "Her bruker vi å sitte og tøve og styre, prate med venner, ta oss en brus, ta heisen opp og ned, løpe opp og ned trappen og ha det kjempeartig, jentene går og kjiik og guttene sitter i kafeen og ser på de nydelige bimbo bitchene som går forbi". Så skal hun fortelle mer om Nerstranda, men kommer fram til at det er ikke så mye mer å si. Det er ikke så veldig mye å gjøre her. Vi sitter i kafeen eller går rundt å kjiik. Hun kommenterer butikkutvalget: På Lene V klærne er ok. Men skoene på Eurosko er faen ikke brukbar engang. Da er de bedre på Din Sko. Ellers: Hva gjør de der? Noen går ut og røyker, treffer enda mer venner. Spiser på Dolly Dimpels, drikker brus her i kafeen. Røyker enda mer. Og så er det Glitter da, den kuleste butikken. Og Arts and Crafts har også mye kult. Men det er ikke så mye å si om Nerstranda. Det er liksom det vi gjør her, heng på Nerstranda. Filmen avsluttes med at de tar heisen ned. Det kommer opp en poster: Filmen er nu ferdig, men vi trør videre til nye plasser

Hybellivet

- Av Mona fra Tromsø

Bakgrunn

Mona er 17 år, og går på yrkesfag på videregående skole. Hun har laget en film om hvordan det er for ungdommer å flytte fra bygda si til Tromsø. Hun kommer selv fra ei øy utenfor Tromsø, i følge hun selv et lite, kjedelig sted med veldig få

innbyggere. Da hun skulle begynne på videregående var Tromsø det stedet hun måtte flytte til. Det er for langt å pendle, så hun hadde ikke noe valg. Hun måtte flytte fra foreldrene og hjembygda da hun var 16. Ut fra de samtaler vi har hatt med Mona under prosessen med å lage denne filmen, så kom det fram at hun hadde stått ovenfor vanskelige valg da hun flyttet på hybel i Tromsø. Hun endte i feil miljø, fikk feile venner som hadde fått henne borti stoff og alkohol. Dette har vært tøft for henne. Mona var bestemt på at hun ikke skulle brette ut livet sitt på film. Likevel kan vi ane hva hun har slitt med gjennom å se nærmere på de råd hun kommer med til andre og de spørsmål hun stiller sin søster og sin venn om det å flytte til et nytt sted.

Filmen

Filmen begynner med at Mona filmer seg selv og forteller oss hva som er tema for filmen hennes: Hvordan det er for ungdom å flytte inn til Tromsø fra en liten plass. Så er vi på øya der Mona kommer fra. Hun går over til et intervju med søsteren hvor hun stiller disse spørsmål: Gruet du deg til å flytte fra øya til Tromsø? Var du redd for å ikke få ordentlige venner, havne i feil miljø? Hvordan er det å bo så langt fra foreldre? Hvordan klarte du deg økonomisk? Ville du anbefalt andre 16-17 åringer til å flytte hjemmefra? Søsteren som er litt eldre enn Mona hadde ingen problemer med å flytte hjemmefra, hun har aldri vært avhengig av foreldre og vet å velge sine venner med omhu og styre sin økonomi. Etter intervjuet ser vi Mona som går i langs veien på Øya. Stillheten der ute blir så satt i kontrast til travle Tromsø gater. Så får vi se litt fra hybellivet sammen med venner. Det spilles gitar og prates. Mona snakker om fordeler ved å bo på hybel. En slipper foreldre som maser om å skru ned musikken eller gir forbud mot å røyke eller drikke. Ulempene er at en må klare seg selv økonomisk, og selv passe på å komme seg opp til rett tid. "Hvis jeg skulle anbefale noen 16-17 åringer om å flytte på hybel, så må de kunne klare seg økonomisk. Hvis ikke kan de dette helt bort, dette ut av alt sammen." Så går hun over til et intervju av en venn som går på idrettslinjen. Hun stiller spørsmålene: Hva tenkte du før du flyttet hjemmefra? Var du redd for å havne i feil miljø og få dårlige venner? Hvordan var det med økonomien hvis du skulle sammenligne de første årene med de siste? Var du ofte hjemme etter at du flyttet? Ville du anbefalt andre 16-17 åringer å flytte hjemmefra? Også denne personen har klart seg bra uten foreldre og anbefaler andre til å flytte også så fremt de har styring på økonomien.

Så går vi over til en scene hvor Mona filmer seg selv og kommenterer. Det kommer fram at hun ville ikke ha flyttet fra sine foreldre hvis hun hadde sluppet. Det er tungt å bo alene uten noen voksne tilstede, du må hele tiden passe på hva du gjør til enhver tid. Men det må du jo uansett, legger hun til. Selv om noen tenker at de bare må vekk fra foreldrene sine så kan det tenkes at de hadde hatt det bedre hjemme likevel, sier hun videre. For enkelte så kan det være vanskelig å flytte fra en liten plass til en stor by. En kan lett havne i feil miljø, starte med hasj og dop og drikke annenhver dag og det går ikke an å leve sånn. Men hvis du klarer å plukke ut gode venner og være deg selv, så går det nok bra til slutt skal du se.

3. FILMER OM "DE ANDRE"

Karlsøya- dær musikk blomstre

- Av Mads fra Tromsø

Bakgrunn

Mads er 15 år og går på ungdomsskole i Tromsø. Han kommer fra ei øy utenfor Tromsø, og har vokst opp med foreldre som har vært rusmisbrukere. Sjøl ønsker han å lage en film hvor han viser at ungdommen i bygda tar avstand fra rus, en film som viser at ungdommen har andre type verdier, de driver med kunst og musikk. Motivet for å lage en slik film, uttrykker han, er for å ta avstand fra de forestillinger andre har om alternative livsstiler på øya. Slike livsstiler blir assosiert med dop. På ungdomsskolen i Tromsø har han blitt mobbet fordi han er fra det stedet han er fra. Han vil vise hvordan stedet egentlig er, gi et bilde fra innsiden av et miljø hvor det er god kontakt mellom ungdom og voksne.

Filmen

Mads tar oss med på en helgetur hjem til øya han er fra. Vi går om bord i båten. Vi møter vennene hans som snakker om stedet og om hvor mye det betyr for dem. "Det er noe i luften på øya, noe spesielt, en slags inspirasjon og åpenhet". Videre vises vi rundt på øya; barnehagen, festival arenaen og nær butikken. Mads og kompisen Truls spiller trommer og gitar, Truls forteller så om hvordan ungdomsmiljøet er på øya. Her er ungdommene opptatt av musikk, de samles på kveldene og spiller sammen. Dop tar de avstand fra. Her er det musikken som teller. Vi får se et musikkstudio som er under konstruksjon. På kvelden er det isbading og neste dag går turen tilbake til Tromsø. Vennene til Mads uttrykker at de synes det er trist å dra fra øya.

Ung i Kauto

- Av Lars og Leif fra Kautokeino

Bakgrunn

Lars er 18 og Leif er 17 år. Lars bor for det meste i Tromsø med faren sin hvor han går på idrettslinja på videregående. Han har valgt å reise fra bygda for å kunne satse innenfor basketball. Han er kun hjemme i Kautokeino for sommeren. Leif går på videregående i Kautokeino og står nå ovenfor valget om han skal bli for å ta andre gym i bygda eller om han skal dra til Alta hvor det er bedre tilbud innenfor håndball. Lars kom med ideen om at de skulle lage en film om fritidstilbud for ungdommen i bygda. Dette er noe som Kautokeino ungdommen snakker mye om. De ønsket å vise at her er det mye opp til en selv hvilke aktiviteter en skal ta fatt på. De organiserte kommunale tilbudene er det få av.

Filmen

Tema blir introdusert gjennom plakatene: Ungdommer klager på at det er for få fritidstilbud her i Kautokeino. Stemmer dette? Lars og Leif viser oss hva ungdommene er opptatte av. De fører en journalistisk stil der de intervjuer

hverandre, andre ungdommer, ungdom og idrettskonsulent i kommunen om fritidstilbudene. De får frem at det er trygt og bo i Kautokeino, men at det er veldig opp til en selv å finne på ting. Det er mangel på organiserte tilbud. Det som ungdommen gjør på er forskjellige typer sport: Volleyball, basketball, fotball, de spiller CS (dataspill), fisker og bader. Leif spør kompisen om hva han synes om at infonorra (Unginfo) ble nedlagt. Det er trist fordi det var et samlepunkt for ungdommer i bygda. Ungdom og idrettskonsulent blir spurt om hvorfor tilbud til ungdommer blir nedprioritert. Hun har vanskelig for å finne svar på dette. Hun er enig i at politikerne bør prioritere ungdommene. Flere av ungdommene de snakker med sier at de velger å flytte bort fra bygda for å få bedre tilbud, mange velger å begynne på videregående i Alta. Filmen slutter med at de to kompisene sitter utenfor Rema'en, og uttrykker at de skulle ønske at det var et annet sted hvor ungdommene kunne henge. "Et sted for oss".

Samenes hovedstad

- Av Leo fra Kautokeino

Bakgrunn

Leo er 16 år og skal begynne på videregående skole til høsten. Han blir i Kautokeino. Han er svært interessert i både å lage og se filmer. Han har laget en rekke korte fiksjonsfilmer tidligere, han viste oss noen av disse. Filmene uttrykker en annen side ved Leo. I kurssammenhengen var Leo sjenert og innesluttet, han sa ikke noe særlig, men i filmene ser vi både en skuespiller- og regissør-spire. Han drømmer om å jobbe med film, og han kunne tenkt seg å dra til New Zealand for å studere film der. Leo syntes at det ble vanskelig å velge et tema for filmen sin siden det skulle dreie seg om han sjøl. Han uttrykte at han er glad i fisking og at han kunne jo lage noe om hvordan det er å bo på bygda. Dette ble temaet for filmen hans.

Filmen

Filmen starter opp med at Leo våkner opp om morgenen. Leo er fantasifull i forhold til innramminger og bruk av musikk, dette preger hele filmen. Han tar oss med inn på kjøkkenet hvor vi møter søsteren. Han spør henne om hun kunne tenkt seg å bo her i Kautokeino resten av livet. Det kunne hun ikke, det er for få ting å gjøre her, mer å finne på i byen. Kjæresten som ikke er fra bygda forteller at han kunne ha bodd her, men at han da ville kommet til å dø ung av kjedsomhet. Leo pakker sekken og tar oss med på fisketur. Mens han og kompisen står og fisker snakker de om hvordan det er å bo her i bygda. Leo vil ut og se verden, og planlegger å flytte fra etter videregående. Kompisen er usikker på hva han kommer til å gjøre. Etter at de har vært ute og fisket med båt, sitter de på rommet til Leos kompis. Kompisen snakker om at han nok kommer til å ta over gården dersom det blir bygget et nytt fjøs. Dersom han skulle velge å reise likevel ønsker han å jobbe med noe som har med fisking å gjøre. Moren til Leo forteller at det ikke alltid har vært så artig å bo her, og at hun ofte har tenkt på å flytte fra, men det er jo her en har familie og venner. Leo konkluderer med at han liker stedet: "Dette er jo hjemmet mitt".

Erfaringer og effekt

De ulike kursene

Gjennom å ha holdt tre kurs har vi gjort oss erfaringer som har lagt grunnlaget for kursene som vi ønsker å gi fremover i tid. I Tromsø la vi kursene på kveldstid og helg. Vi møttes to kvelder i uken og noen lørdager i en seks ukers periode. Vi la inn en helgetur den første uken for at vi kunne bli tidlig kjent med ungdommene, og de med hverandre. Dette synes vi fungerte bra. Vi benyttet helgen til å lære kamerateknikk, og ungdommene jobbet tett med ulike typer gruppearbeid. Vi har dessverre ikke kunnet tilby et intensivt helgeopplegg ved de to andre kursene da vi ikke hadde budsjett til dette.

I Stavanger valgte vi å prøve ut et kursopplegg som vi la hovedsakelig til dagtid. Planleggingen av et slikt kurs trengte noe mer tid siden vi måtte avklare tidspunkt med hver enkelt kursdeltakers lærere/skoler. De fleste lærerne stilte seg svært positive til det tilbudet som vi kom med. Det var kun en kursdeltaker som ikke fikk tillatelse fra skolen til å bli med på kurset (han hadde for stort fravær til å kunne unnvære undervisningen). Vi møttes tre dager i uken; 2 ganger i uken møttes vi i plenum, en gang i uken halverte vi gruppen og hadde to møtetidspunkter på samme dag. I redigeringsperioden (over 10 dager) møttes vi også i helgene. Det å jobbe med halve grupper innimellom ga større muligheter for en tettere oppfølging og progresjon for den enkelte. Å jobbe med halverte grupper iblant er noe vi ønsker å bringe med oss i videre kurs. Vi har sett sjøl og fått tilbakemelding fra skolene at de har sett at ungdommene har vokst på det å klare å fullføre et prosjekt. Denne erfaringen har de brakt med seg inn i videre skolearbeid.

Kurset i Kautokeino ble lagt til sommerferien. Dette bød på utfordringer i forhold til rekruttering siden svært mange ungdommer forlater bygda eller tar seg sommerjobb i denne perioden. En del ungdommer som hadde meldt seg på kurset møtte ikke opp ved kursstart, de hadde forandret planene sine. Til sist klarte vi å samle fem ungdommer som hadde interesse for film. Tre av disse fullførte med ferdig film, to jenter måtte gi seg siste uka når de forsto at de ikke ville få tid til å samle filmmateriale til den avsluttende filmen, de hadde to sommerjobber hver.

Ungdommene som deltok på kurset i Kautokeino tilhørte ikke målgruppa for prosjektet vårt, det var stort sett skoleflinke og pliktoppfyllende ungdommer vi jobbet med. Det ble interessant å se hvilken forskjellig effekt og resultater et kurs for denne type ungdom brakte med seg. Det ble laget filmer av mer generell karakter enn filmer som skildret egenartede personlige erfaringer (se beskrivelse av filmer ovenfor). Det ble laget filmer fra vennegjengene som kursdeltakerne var en del av. Underveis i filmskapningsprosessen ble det allikevel diskutert temaer i gruppa og mellom deltaker og kursholder, der det ble satt ord på mer personlige erfaringer når det gjelder vennskap og ekskludering, slektas regler for hvem en kan omgås, drikking og forekomsten av seksuelle overgrep i bygda.

Erfaringer fra Kautokeino ble relevante i komparasjon med de to andre kursene. Vi opplevde at ungdommer som ikke står ovenfor spesifikke utfordringer og som ikke har hatt tøffe erfaringer som har satt spor konstruerte andre typer narrativer. Kautokeino ungdommen uttrykte at de ikke ønsket å være personlige i sine beretninger, de hadde andre grenser for hva som ble for personlig enn Tromsø og Stavanger ungdommen, enkelte av ungdommene ønsket for eksempel ikke å filme hjemme. Dette kan ha å gjøre med at Kautokeino er et mindre sted som er mer gjennomsiktig, eller at ungdommene ikke fikk tilstrekkelig tillitt til oss lærere, eller at ungdommene ikke hadde noen erfaringer som hadde satt spor, og derfor heller ingen

dominante personlige tema som de ønsket å ta tak i. Gjennomføringen av kurs i Kautokeino har lært oss mye om hvilke rammer og betingelser som blir forutsetninger for at kurs skal kunne holdes.

Konsekvenser utover filmen

Vi har sett at det å jobbe med film på denne måten har ulik effekt og relevans for de ulike ungdommene. Noen av ungdommene har hatt en klar idé om hva de ville gripe fatt i og lage film om allerede før kursstart. Disse har gjennom kurset jobbet målbevisst med å få frem sin historie. Et eksempel er Anders som hadde bestemt seg for å lage film om det å bli pappa i ung alder. I Anders tilfelle har det å jobbe så tett med egen historie resultert i at han har blitt tryggere på seg sjøl idet han har fått bearbeidet følelser han har hatt knyttet til det å bli far (redsel, angst og reaksjoner på negative tilbakemeldinger). Ifølge Anders kontaktperson ved Uteseksjonen, har Anders tidligere hatt vanskeligheter med å fullføre ting som han har satt i gang med. Det har gitt ham en ny giv å merke at dette med film er noe han mestrer, noe han får til. Gjennom å jobbe med film og ha fått fortalt om sine erfaringer har han også fått bedre kontakt med sin egen far, som han tidligere har hatt et anstrengt forhold til. Begge er interesserte i video og har nå en felles interesse som har knyttet dem nærmere hverandre. Anatheia, et senter for unge gravide, kontaktet Anders og bruker nå Anders film i sin virksomhet. Det at andre har vist interesse for filmprosjektet til Anders har gitt ham mersmak; han har i tiden etter kurset satt i gang med et større filmprosjekt som også skal handle om tenårings foreldre. Kontaktpersonen i Utekontakten fortalte oss at han aldri hadde sett Anders så begeistret for noe før, og at Anders aldri hadde formidlet den historien som han formidlet gjennom filmen på en slik ærlig, detaljert og åpen måte.

Ser og blir sett

Det å jobbe med film om et tema som står en nært kan skape ny bevissthet. Maria har jobbet med problemstillinger som er personlig relevante her og nå. Hun har problemer med drikking, og hjemme er det mye krancling. Vi har sett eksempler på at filmprosessen skapte refleksjon hos Maria. Hun så situasjoner, som for eksempel krancling med mor, på en ny måte ved å se selve hendelsen utspilt på film. Fra å betegne konfrontasjoner hjemme som stress og irriterende har hun gjennom filmkurset vist en større innlevelse og forståelse for mors bekymringer. Maria har gjennom filmprosessen blitt mer bevisst hvordan hun kommuniserer med moren sin, og innser at hun har et problem i forhold til alkohol. Denne type bevissthet skapes gjennom at ungdommene ser på det som blir sagt og gjort i filmklippene de har filmet på en ny måte. Gjennom å stadig filme det som er rundt dem og diskutere filmmaterialet med andre ungdommer får flere av ungdommene en ny bevissthet rundt hvordan de lever sine liv.

Marias film ble vist på en kommunal konferanse om ungdom og rus, hvor den ble oppfattet som en veldig ærlig film; det ble påpekt at hun viser en åpenhet og reflekterer rundt sin egen situasjon som ungdomsarbeiderne sjelden hadde sett før. Hun var sjøl tilstede og var tydelig stolt av den positive tilbakemeldingen. Maria ble i etterkant av kurset spurt på skolen om hun kunne hjelpe til med et filmprosjekt. Hun tok imot utfordringen, og gjorde en god jobb.

Terapi

I tillegg til å bidra til bevissthet og refleksjon, har kursene hatt en terapeutisk effekt for noen av deltakerne. Aisha, som ved kursstart nettopp hadde mistet ei venninne i selvmord, uttrykte underveis i prosessen et behov for å få fortalt hvordan hun opplever det som har skjedd: ”Jeg

føler at folk ikke forstår meg og hvordan jeg har det. Jeg liker ikke alltid å snakke om det når folk spør om og om igjen om det samme. Av og til kan jeg bli så sint for ingenting, jeg kan for eksempel slå en kamerat for en ubetydelig ting han har sagt. De forstår ikke hvorfor jeg er så lei. Jeg tror at andre kan lettere forstå hvordan jeg har det gjennom at de ser filmen”. Aisha fikk gjennom filmskapingprosessen satt ord på det som hun tenker på og fikk derigjennom håndtert sinne og frustrasjon som en reaksjon til det som hun hadde opplevd. Gjennom kurset ble det mange samtaler med kurslærer på enerom, hun hadde behov for å fortelle om hendelser, situasjoner og følelser ut fra sine egne premisser og i eget tempo. Vi oppdaget at filmkurset med fokuset på de konkrete beskrevne erfaringene fungerte som en døråpner for kommunikasjon. På skolen hadde de uttrykt bekymring for henne, og de så et behov for at Aisha skulle få satt ord på det som hun satt inne med. Vi var i jevn kontakt med psykolog og Aishas kontaktperson i Utekontakten for rådgivning.

Tilbakemeldinger

I etterkant av kursene har vi fått mye positiv tilbakemelding fra skole og foresatte. Monsurs lærere uttrykte at de aldri hadde sett ham så involvert og engasjert i noe av sitt arbeid tidligere, de mente at film var noe som han viste en lidenskap for. De uttrykte et ønske om å få til et slikt kurs i Monsurs klasse, fordi de mente at alle elevene ville ha god nytte av å jobbe med egne historier. Fra Utekontaktens hold har det også kommet mye positiv tilbakemelding (se vedlegg om Utekontakten/Uteseksjonens betraktninger på Ungdomsblikk kursene). De har uttrykt at de gjennom sine initiativ til samlinger og temakvelder aldri har fått ungdommene til å uttrykke seg så åpent og ærlig om problemstillinger som de står ovenfor. De mener at det er fruktbart at ungdommene selv kan ta initiativ til tema som de vil jobbe med. Psykologer som har sett noen av filmene har uttrykt at vi når ut til personer de ikke har mulighet til å nå og vi får dem til å fortelle i prosesser som ikke lar seg gjøre for dem Etter å ha sett filmen fra Aleksander påpekte en av psykologene at kursene våre virker selvhelende. Aleksander har gjennom filmen han laget fått uttrykt ovenfor familien at han er klar for å snakke om det at faren døde av overdose, han synes at det er feil at det blir stille hver gang farens navn nevnes. En uke uti kurset tok han kamera med seg på tur i fjellet, satte seg på en stubbe og filmet seg sjøl fortelle hele historien om sin egen barndom.

Utsagn fra ungdommer ved de forskjellige kursene

- Glad for å ha lært om filming og redigering, visste ikke at jeg kunne dette eller likte det før jeg var med på kurset.
- Forstår meg sjøl bedre, ikke alltid jeg går så dypt inn i meg sjøl
- Filmen ble en god ting for å bli bevisst på tanker. Godt å se på filmen når jeg savner X.
- God innsats av gruppelederne og av meg sjøl
- Redigeringen var som å røre en klumpete deig til en fin røre for så å steke en kake av det. Den klumpete deigen er alle scenene, den fine deigen er de beste scenene lagt i riktig rekkefølge, mens kaken er den ferdige filmen.
- Jeg synes at det er veldig bra at dem holder på med dette prosjektet. Det er et bra ungdomstilbud. Siren og Reni gjør en bra jobb! Keep on!

Oppsummeringer

Generelt sett ser en at de ulike ungdommene får forskjellig utbytte av å jobbe med selvrefleksiv film. Den første kategori filmskapere har gjennom prosessen fått bearbeidet erfaringer som har satt spor. Den andre kategori filmskapere er ungdom som famler, de er usikre, de har mange uavklarte relasjoner, flere konfliktnuene. Dette er ofte jenter som kommuniserer dårlig med foreldrene, ikke bryr seg om skolen, har brutt med fritidsaktivitetene og i tillegg er i konflikt med venninner. Denne kategori ungdommer er de vi finner mest risikoutsatt. Det er sammen med disse ungdommene vi virkelig har fått oppleve positive effekter av å diskutere og analysere konkrete visuelle beskrivelser. Når ulike synspunkt kommer fram som kommentarer til en beskrivelse får de unge nye verktøy å tenke med og orientere seg i forhold til. Den tredje kategori filmskapere har gjennom filmen fått uttrykt sin mening om ungdommers situasjon i lokalsamfunnet. De har gjennom sine fortellinger et ønske om å bli hørt og sett av politikere og andre voksne. For alle har det å jobbe med film på denne måten gitt en opplevelse av mestring. Mange av ungdommene var som nevnt vant med negativ tilbakemelding og flere hadde erfaring med å sjelden fullføre prosjekter som de hadde påbegynt.

Det at de får jobbe med film og får mulighet til å uttrykke seg på en alternativ måte gir ungdommene en ny mulighet til å bli hørt, og dette kan bidra til forståelse mellom ungdommene og de voksne/foreldre/lærere/ungdomsarbeidere. Vi som kursansvarlige har opplevd denne biten som svært viktig. Ungdommene blir gjennom kurset transformert fra klienter til filmskapere som blir *sett*, det at de blir sett bidrar også til at de blir forstått. Gjensidig forståelse bidrar til at kommunikative barrierer mellom den unge og omverdenen brytes ned.

Utstyr brukt ved kursene

Vi har valgt å bruke digitale videokameraer som er helautomatisk og dermed enkelt å bruke. Vi har 4 stk mini-dv kameraer av typen Panasonic NV-GS 120.

Redigeringssoftware brukt ved kurset er et program som er forholdsvis enkelt å bruke, og som samtidig har mange muligheter dersom en ønsker å avansere. Vi har brukt tre bærbare redigeringsmaskiner (IBM, ACER og MAC) med stor kapasitet og softwaren Adobe Premiere Pro, versjon 6,5.

Finansiering

Prosjektet har mottatt økonomisk støtte fra Sosial- og helsedirektoratet, Samisk Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helse (SANKS) og Regional Barne- og Ungdomspoliklinikk (RBUP - Nord).

Sosial og helsedirektoratet har gitt støtte til utforming og gjennomføring av kurs, RBUP har også gitt midler til gjennomføring av kurs. SANKS har gitt midler til forskning og formidling.

Samarbeidspartnere

Etter et års utprøving av Ungdomsblikk i tre ungdomsgrupper ønsker nå Visuelle Kulturstudier (VKS) ved Institutt for Sosialantropologi (ISA), Institutt for Psykologi (IPS) ved Universitetet i Tromsø (UiTø), Utekontakten i Tromsø kommune, Psykhjelpen på Helsestasjon for Ungdom (HSU) ved ungdomshuset Tvibit i Tromsø, Psykologisk-Pedagogisk Tjeneste (PPT) for videregående opplæring i Troms, RBUP-Nord ved Universitetssykehuset i Tromsø og prosjektgruppen *Liminal young people: between mental illness, violence and criminality*¹ å samarbeide om et forskningsprosjekt som kombinerer sosialantropologisk og psykologisk metodetilnærming for å møte ungdom på deres egen arena.

Fremdriftsplaner

Vi har et ønske å institusjonalisere bruk av audiovisuelle hjelpemidler innenfor arbeid med risikoutsatt ungdom.

Kurssamarbeid

Fremover ønsker vi å samarbeide med Regional Barne og Ungdomspoliklinikk (RBUP-Nord) og Utekontakten i Tromsø om kursene som skal holdes. I løpet av året 2006 planlegges det at vi holder tre kurs.

I samarbeid med RBUP har vi diskutert to steder; ei fornorsket samisk kystbygd og en ”bygdeby” som gjennomlever krise i den landbaserte fiskeriindustrien som er sentralt på stedet. Begge stedene er det fra BUP hold rapportert om økende sosiale problemer blant unge. Det tenkes at det årlig velges ut to kommuner i Nord-Troms hvor kursene våre vil kunne tilbys som forebyggende tiltak.

I tillegg ønsker vi å samarbeide med Utekontakten i Tromsø for å holde årlige kurs for ungdommer i Tromsø. De har vist stor begeistring for kurset som ble holdt våren 2005. De har selv planer om å kjøpe inn utstyr og har ansatt en filmantropolog som kan jobbe videre med ungdommer som interesserer seg i film.

Forskningssamarbeid

Sammen med Institutt for Psykologi har vi søkt om midler til tre stipendiatstillinger med bakgrunn i antropologi og psykologi som skal tilknyttes prosjektet Ungdomsblikk. Det skal skrives artikkelsamlinger basert på empiriske data fra Ungdomsblikk.

Problemstillinger

Prosjektets to hovedproblemstillinger er knyttet til:

(1) Hvilke prosesser settes i gang når risikoutsatt ungdom lar seg involvere i tiltak der de får mulighet til å fortelle sine erfaringsnære historier? Hvilke sosiale mekanismer kan identifiseres gjennom å analysere både beskrivelsene og refleksjonene ungdommene gjør i løpet av kurset?

(2) Hvilke forebyggende helseeffekter kan identifiseres gjennom slike prosesser?

¹ Dette er et tverrfaglig prosjektet initiert av Professor Ida Hydle ved Høgskolen i Agder med fokus på studiet av ”speech disability” hos unge kriminelle.

I tillegg er det en målsetting å utvikle en metode i skjæringspunktet mellom det deltagende audiovisuelle og det kvantitative.

Fellesartikler skrevet av stipendiater og veileder fra begge fag

Første felles artikkel vil rette et flerfaglig fokus på narrativer og mestring. Spørsmål som hvilke endringskomponenter som kurset genererer vil stå sentralt, sammen med spørsmål om sosiale situasjoner og personlige mål som ungdommene selv anser som viktige for deres liv. Andre felles artikkel vil ha et metode fokus, der synergien av disse to måtene å samle inn data utforskes.

Antropologisk orienterte artikler

Den første antropologiske artikkel skal gjennom komparasjon av konstruksjon av sosial person identifisert i ulike kurs analysere aspekter ved identitetsforvaltning og tilhørighetsopplevelse blant ungdom i Nord-Norge. En andre artikkel skal fokusere på sammenhengen mellom identitetutvikling og opplæring i situasjonsanalyse, filmfaglige verktøy og historiefortelling. En tredje artikkel skal skrives om kommunikative barrierer i ungdommene og voksne/terapeuters/lærere forståelse av virkelighet. Dette operasjonaliseres gjennom de ulike aktørenes fortolkninger av ulike situasjoner som er filmet. Ungdomsblick er et kurs der sosiale kategorier problematiseres og re-fortolkes, dette er tema for en fjerde artikkel som med utgangspunkt i teorier om liminalitet skal utforske om (gruppe) prosessene i kurset kan forstås som et overgangsrituale. En femte artikkel skal koble narrasjonsanalyse til de situerte kommentarer de ferdigredigerte filmene får fra ulike publikum. En sjette artikkel har arbeidstittelen: "Når informantene læres opp til å fortelle sine historier audio-visuelt", og diskuterer kursets metode innen rammen av Visuell-Antropologi.

Den antropologiske delen av prosjektet skal også formidles på en DVD/internettside gjennom en Hypertext, der ungdommenes filmklipp/opptak legges inn, (sammen med filmene). Filmklippene kommenteres og integreres gjennom forskernes tekst (og eget filmmateriale).

Psykologisk orienterte artikler

Den første psykologiske artikkel analyser sammenhenger mellom konkrete opplevelseskvaliteter, sosialt samspill, personlige målsettinger og forventinger til kurset. Disse analysene baserer seg delvis på informasjon samlet inn før kurset starter, delvis på data under selve kurset, og delvis på refleksjoner gitt av deltakerne i etterkant av kurset. Den andre artikkel vil fokusere på mestringsmekanismer som filmkurset genererer, med vekt på faktorer som henger sammen med opplevelse av personlig utvikling og resiliens (psykologisk motstandsutvikling). Den tredje artikkelen vil studere langtidseffektene av kursdeltakelse ett år etter kurset. Sentrale spørsmål vil her være hva som skiller ungdom som opplever en større grad av mestringskompetanse etter kurset fra de som opplever mindre utbytte? Hva er forutsetningene for at kurset skal få ønsket effekt for alle som deltar? En fjerde artikkel vil basere seg på de kvantitative dataene fra DRM. Siktemålet vil være å undersøke hvilke faktorer (målt før oppstart av kurset) som predikerer døgnlige endringer i humør- og tilfredshet med de ulike aktivitetene som hører til kursprogrammet, ungdommenes øvrige hverdag og deres relasjoner til nære og signifikante personer.

Konferanser

Vi samarbeider med Prosjektgruppen *Liminal young people: between mental illness, violence and criminality* i forbindelse med å arrangere tverrfaglige konferanser om ulike innfallsvinkler i arbeid med ungdom og psykisk helse. Samtidig tar ansatte ved Visuelle

kulturstudier initiativ til en internasjonal konferanse som skal holdes i 2007 i Tromsø. Konferansen skal omhandle barn og unge i audiovisuelle media.

Metodebok

De fleste ungdomsinstitusjoner har videoutstyr. Vi ønsker å utvikle en metodikk som gir ungdomsledere og sosialarbeidere innsikt i hvordan slike kurs kan holdes. Dette skal gjøre ungdomsarbeidere ved Utekontakten (eller tilsvarende institusjon) i stand til å holde slike kurs for nye ungdommer eller å arbeide med videreføring av slike kurs for de som allerede har deltatt på et slikt kurs. Dette vil bli en "kokebok" som tar for seg bruk av kamera og redigeringsverktøy, beskriver de aktivitetene som er relevante for å få til en konstruktiv filmskapningsprosess samt bli bevisst hvordan en sammen med ungdommene bør jobbe med å analysere filmmaterialet. Med å tilby en bok/ et nettsted utvider vi samtidig nettverket tilknyttet Ungdomsblikk og legger forholdet til rette for at det kan holdes flere kurs og at en derigjennom når bredere.

Prosjektgruppa Ungdomsblikk

Prosjektgruppa Ungdomsblikk består av: Prosjektleder Førsteamanuensis Dr. Polit Trond Waage, og kursholdere/forskere Cand. Polit Siren Hope og Cand. Polit Reni J. Wright. Vi har alle vår bakgrunn fra Visuelle Kulturstudier ved institutt for Sosialantropologi, Universitetet i Tromsø.

Trond Waage

Reni J. Wright

Siren Hope

Tilknytning til Visuelle Kulturstudier

Ungdomsblikk er fundert i perspektiver og metoder praktisert ved Visuelle Kulturstudier, et tverrfaglig studium som er underlagt Institutt for Sosialantropologi ved Universitetet i Tromsø. Visuelle kulturstudier tilbyr et studie i krysskulturell forståelse og formidling. Programmet fremhever film som et viktig redskap i kunnskapssamling, formidling, undervisning og forskning. Filming av hverdagslige aktiviteter utgjør det materiale som filmskaper kan vise og få tilbakemelding på både av de menneskene som har blitt filmet og av medstudenter og lærere. Gjennom de diskusjoner som oppstår presenteres ulike perspektiver, og forholdene blir lagt til rette for skapelsen av en etnografisk film som blir til på grunnlag av nettopp kommunikasjonen mellom filmskaper, filmsubjektene og akademikere.